

ص (۳۸۹) نقل کرده، در آغاز جوانی برای تحصیل به شیراز رفت و سرآمد اقران شد. در آن زمان، در شیراز علما و فضلای بسیاری بودند، ازینرو بحرانی و صالح بن عبدالکریم بن‌گذاشتند که یکی از آنها به هند سفر کند و دیگری در شیراز بماند و هر کدام که در فعالیتهای خود موقتی یافت، دیگری را مساعدت کند. بعدها هر کدام در شهر خود مرجعیت یافتد (یوسف بحرانی، ص ۷۰؛ خوانساری، ج ۲، ص ۱۹۲؛ امین، همانجا).

بحرانی در حیدرآباد مرجعیت یافت و مورده توجه عبداللہ بن محمد (حکم: ۱۰۲۰-۱۰۸۳) از سلاطین سلسله شیعه مذهب تقطیشاهیه حیدرآباد، قرار گرفت (حسنی، ج ۵، ص ۱۱۰؛ نوری، همانجا). یوسف بحرانی نسبت به ثالیفات او اظهار بن‌اطلاعی کرده (همانجا) ولی محدث نوری (همانجا) و به نقل از او علی بن حسن بحرانی (ص ۱۳۰) ثالیفات و تعلیقاتی بر کتب تفسیر و حدیث و علوم عربی و غیر آن به او نسبت داده‌اند، از جمله الباب که آن را برای سید علی خان مدنی فرستاد. به گفته محدث نوری (همانجا)، سخن یوسف بحرانی مبنی بر دست‌نیافن برآثار جعفری بحرانی ناشی از عدم اطلاع است.

بحرانی در ۱۰۸۸، و به قولی ۱۰۹۱، در حیدرآباد دکن هند وفات یافت (یوسف بحرانی، ص ۷۰؛ پاورقی؛ خوانساری، همانجا؛ امین، ج ۴، ص ۱۳۶-۱۳۷؛ نوری، همانجا). کشمیری (ص ۸۶) وفات او را در ۱۰۸۰ توشته که اشتباه است.

منابع: محن امین، اعیان الشیعه، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ علی بن حسن بحرانی، انوار البدرين فی تراجم علماء القطبی والاحسان و البحرين، چاب محمد علی محمد رضا طبی، قم ۱۴۰۷/۱۹۸۷؛ یوسف بن احمد بحرانی، لذتة البحرين، چاب محمد صادق بحرالعلوم، قم [س.ن.]؛ نعمت‌الله بن عبدالله جزایری، الانوار النعمانیه، بیروت ۱۹۸۲/۱۴۰۴؛ محمد بن حسن حزّ عاملی، اصل الامل، چاب احمد حسینی، نجف ۱۳۸۵/۱۹۶۵؛ عبدالحق حسنی، نزهۃ الخواطر و بهجه الماسع و السراط، حیدرآباد دکن ۱۳۸۲/۱۹۶۲؛ محمد بایزین زین‌العابدین خوانساری، روضات الجنات فی احوال العلماء و السادات، قم ۱۳۹۲-۱۳۹۰؛ محمد علی بن سادقلی کشمیری، کتاب نجوم السماء فی تراجم العلماء، قم ۱۳۹۲؛ علی خان‌بن احمد مدنی، سلاطیع‌العصر فی محسان الشعراه بكل مصر، تهران [س.ن.]؛ حسین بن محمد تقی نوری، مستدرک الرسائل، ج ۳؛ چاب محمد رضا نوری نجفی، تهران ۱۳۲۱.

/ داده‌هایم /

بحرانی، حسین بن محمد - عصفور، آل

بحرانی، سلیمان بن عبدالله بن علی ماحوزی سترادی، فقیه و محدث قرون یازدهم و دوازدهم. در رمضان

ریاض الدلائل او در فقه، نسلهای متأخر فقط بخشی از فصل طهارت را می‌شناختند. بحرانی، علاوه بر آثار فقهی دیگر، دو رساله در منطق و چندین رساله در کلام تألیف کرد. در رساله فی وجوب الجمعة عیناً، که به رساله فی عینیة صلوٰۃ الجمعة نیز معروف است، و آن را در رد رساله‌ای از شاگردی سلیمان بن علی شاخوری (متوفی ۱۱۰۱) نوشت (خوانساری، همانجا)، پرگزاری نماز جمعه را حتی در روزگار غیبت امام دوازدهم، پسر مؤمنین واجب دانست. هیچیک از آثار بحرانی به چاپ نرسیده، و در حال حاضر حتی معلوم نیست که به شکل نسخه خطی نیز موجود باشد.

ستانیع: عبداللہ بن عیسیٰ افندی اصفهانی، ریاض العلماء و حیاض الفضلا، چاپ احمد حسینی، قم ۱۴۰۱، ج ۱، ص ۶۸-۶۹؛ محبین امین، اعیان الشیعه، دمشق ۱۹۲۵، ج ۱۰، ص ۲۰۵-۲۱۰؛ سلیمان بن عبدالله بحرانی، فهرست آل بابریه و علماء البحرين، قم ۱۴۰۴؛ یوسفین احمد بحرانی، لذتة البحرين، چاپ محمد صادق بحرالعلوم، نجف ۱۳۸۶/۱۹۶۶، ص ۳۶-۴۹؛ محمد بن حسن حزّ عاملی، اصل الامل، چاپ احمد حسینی، نجف ۱۳۸۵/۱۹۶۵، ج ۲، ص ۲۸-۴۹؛ محمد بایزین زین‌العابدین خوانساری، روضات الجنات فی احوال العلماء و السادات، چاپ اسدالله اسماعیلیان، قم ۱۳۹۲-۱۳۹۰، ج ۱، ص ۴۸۸؛ عباس قمی، فوائد الرضویه، تهران ۱۳۶۷، ص ۳۶-۴۷.

J. G. Lorimer, *Gazetteer of the Persian Gulf, 'Omān, and Central Arabia*, IIA, Calcutta 1908.

/ کولبرگ (ایرانیکا) /

بحرانی، جعفرین کمال الدین، عالم و شاعر امامی مذهب قرن یازدهم. در حدیث و رجال و تفسیر و فرائت ماهر بود (خوانساری، ج ۲، ص ۱۹۱). از معاصران حزّ عاملی (متوفی ۱۱۰۴، ج ۲، ص ۵۳) و عروسی حُوتیزی صاحب تفسیر نورالقلین (امین، ج ۴، ص ۱۳۷) و از شاگردان علی بن سلیمان بحرانی و نورالدین علی بن ابی‌الحسن عاملی بوده و از ایشان روایت کرده است (کشمیری، ص ۸۵؛ خوانساری، همانجا؛ امین، همانجا؛ حسنی، ج ۵، ص ۱۱۰) سید علی خان مدنی (متوفی ۱۱۲۰) که او را «شیخنا‌العلماء» خوانده (ص ۵۱۵، ۵۱۹، ۵۴۶) و سید نعمت‌الله جزایری (متوفی ۱۱۱۲)، چنانکه خود گفته (ج ۴، ص ۳۰۸)، از جمله شاگردان او بودند (کشمیری، ص ۸۶؛ امین، همانجا). سلیمان بن علی بن ابی‌ظیبه از او روایت کرده و علم و فضل و اخلاق او را ستوده است (یوسف بحرانی، ص ۷۰، پاورقی).

بحرانی با صالح بن عبدالکریم بحرانی، محدث و فقیه (متوفی ۱۰۹۸)، دوستی داشت و چنانکه محدث نوری (ج ۳،